

KAMSSA LOWER SECONDARY LEVEL EXAMINATIONS

Lugha ya Kiswahili

SENIOR ONE

END OF YEAR 2022

Karatasi ya Kwanza

Muda:Saa moja na nusu. (1½)

Msingi wa Umilisi

MAAGIZO

- Jibu maswali yote.

SEHEMU A: INSHA

1. *Tumia maneno katika boksi kujaza mapengo ili uandike insha nzuri.*

Wanyama, nyumbani, ndama, anasema, kwa sababu, nyama, mbuzi, vifaranga, kelbu, mayai, porini.

Jina langu ni Kareem.Rafiki yangu anaitwa Kiran. Mimi na Kiran tunawaona.....wa nyumbani. Kwa mfano, tunamuona ng'ombe. Ng'ombe anamnyonyesha.....wake. Ng'ombe anamramba kwa kutumia ulimi. Kiran anampenda ng'ombe. Mimi pia nampenda ng'ombe sana. Tunampenda ng'ombeanatupatia maziwa. Pia ng'ombe anatupatia.....Mbuzi pia anatupatia.....Mimi na Kiran tunamuona kuku anatembea na.....wake.Tunampenda kuku kwa sababu yeye hutupa.....na.....Mimi napenda kula.....ya kuku.

(alama 10)

SEHEMU B: UFAHAMU

2. Soma habari uliyopewa kisha ujibu maswali yatakayofuata.

Wanyama wa nyumbani ni wale ambao wanakubali kufugwa na mwanadamu. Wanyama hao wanaofugwa wana umuhimu au faida nyingi sana katika jamii yetu. Kuna ngamia, ng'ombe, punda, farasi, mbuzi, mbwa, kondoo, paka, sungura na wengine wengi. Miongoni mwao kuna waliwao na wasioliwa ingawaje wasioliwa wana umuhimu wao pia. Mbwa ni mlinzi mzuri, farasi ni hodari kubeba mizigo na usafiri. Paka huwafukuza panya.

Wale waliwao tukianza na ng'ombe ana faida katika ukulima. Nyama ya ng'ombe ni chakula, hutupa pesa wakiuzwa, hutupa maziwa na mbolea. Ngozi za ngamia, ng'ombe, mbuzi hutumiwa kutengeneza ngoma, mishipi, mikoba, kofia, jaketi na kadhalika.

Maswali:

a. Wataje wanyama wa nyumbani watano waliwao. (alama 05)

.....
.....
.....

b. Taja wanyama watatu wa nyumbani wasioliwa. (alama 03)

.....
.....

c. Eleza faida tatu za wanyama wa nyumbani wasioliwa. (alama 03)

.....
.....
.....

d. Ni vitu gani ambavyo hutengenezwa kwa ngozi ya wanyama? (alama 05)

.....
.....
.....
.....

e. Umejifunza nini baada ya kuisoma habari hii?

(alama 04)

.....

.....

.....

SEHEMU CH: MATUMIZI YA LUGHA.

3. Tazama michoro uliopewa kisha uandike majina ya matunda hayo katika lugha ya Kiswahili.

a.

.....

b.

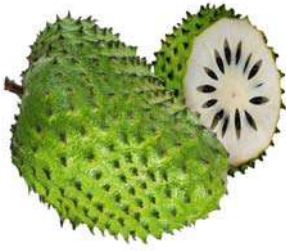

.....

c.

d.

.....

e.

.....

(alama 05)

4. Eleza faida za matunda ulizotaja hapo juu.

- i.
- ii.
- iii.
- iv.

5. Tunga sentensi moja kwa kila nomino uliopewa hapo chini.

- i. Kisu.....
- ii. Kiberiti.....
- iii. Chakula.....
- iv. Kitabu.....
- v. Kikombe.....

(alama 05)

MWISHO

LUGHA YA KISWAHILI.
MWONGOZO WA KUSAHIHISHA
S.1 GUIDE 2022.

1.
 - Wanyama
 - -Ndama.
 - -Kwa sababu.
 - -Maziwa.
 - -Nyama.
 - -Vifaranga.
 - -Nyama na mayai.
 - -Mayai. (1 x 9)
 2. a. Wanyama watano wa nyumbani waliwao ni:mbuzi, kondoo, ng'ombe, sungura, ngamia. (1 x 5)
 - b. Wanyama wa nyumbani wasioliwa:paka, mbwa, punda, farasi. (1 x 3)
 - ch. Faida tatu za wanyama wa nyumbani wasioliwa:
 - -Mbwa ni mlinzi mzuri.
 - -Farasi ni hodari kubeba mizigo na usafiri.
 - -Paka huwafukuza panya. (1x3)
 - d. Vitu ambavyo hutengenezwa kwa ngozi ya wanyama:
 - -Ngoma.
 - -Mshipi.
 - -Mikoba.
 - -Kofia.
 - -Jaketi (1 x 5)
 - e. –
 - Nimejifunza kuwapenda wanyama.
 - Wanyama wana faida nyingi sana. (2 x 2)
 3. Majina ya matunda:
 - a. Parachichi.
 - b. Stroberi.
 - c. Mapera.
 - d.Stafeli.
 - e.Chungwa. (1 x5)
 4. Faida za matunda nilizotaja:
 - Hutupa vitamin.
 - Ni chanzo cha pesa vikiuzwa.
 - Ni chanzo cha chakula.
 - Hukinga mwili dhidi ya magonjwa.
 - Matunda kama stafeli ni dawa ya kupooza kisukari. (1x4)
 5. Sentensi moja kwa kila nomino:
 - Kisu change kimepotea.
 - Kiberiti hiki kinawaka vizuri.
 - Mtoto anakula chakula.
 - Kitabu chake kimeibiwa.
 - v.Kikombe changu kimevunjika. (1 x 5)
- (sentensi yoyote atakayoitoa mwanafunzi akizingatie nomizo alizopewa na ni sahihi apewe alama zake)

MWISHO.

B.PETER'S ACADEMIC PLATFORM

TATHMINI YA KISWAHILI KIDA TO 1:MUHULA 3 2024

Jibu maswali yote katika mtiharu huu.tumia ustadi wa maandishi bora kwa usafi

1. Andika majina ya watu wa familia (watu wanyumbani)

- (a)(d).....
(b)(e).....
(c)(f).....
(g)(h).....
(i).....(j).....

2. kamilisha sentensi zifuatazo

- (a) matoto Analia: watoto wanalina
(b) mkulim a analima:.....
(c) msichana anafagia:.....
(d) mama anapika:.....
(e) baba anajenga:.....
(f) mwalimu anafundisha:.....
(g) askarianalinda:.....
(h) mwizi anaiba:.....
(i) mwanafunzianacheke:.....
(j) daktarianatibu:.....

3. Andika neon la winga :

(a) mke	Wake
(b)mchezaji
(c) Mlevi
(d) Mhubiri
(e) mzazi
(f) Twiga
(g) jogoo
(h) mbuzi
(i) kuku

4.nyuma ya ,mbeleya,chiniya,juya,kandoya,karibu na,kwa,kablaya,na,baadaya

(a)nitamaliza kazihiisikutstu.
(b)mwizi aliingia ndani.....	bunduki
(c)mwizi alijificha.....	nyumba yetu
(d)ni vizuri kuogausiku.....	yakulala
(e)watoto wanapenda kwokea.....	ya mto
(f) embe languliko.....	kikapu
(g)nimesimamadaraja
(h)anatembea.....	ya gari
(i)kuna mpira.....	ya mtihuo
(j) amekwenda.....	shangazi yaka

5. katika jeduali lililoko chini hapa,chunguza kwa makini,vendeleze mambo yanayohusika na faida za kila mnyuma anaehusika.

Mnyama	Faida
(a) Ngombe	
(b) kondoo	
(c) punda	

(d) mbwa	
(e) kuku	

KING'S COLLEGE BUDO

KIDATO CHA KWANZA (SENIOR ONE)

KAZI YA KUFANYIA UTAFITI (RESEARCH ACTIVITY)

1. Andika nomino hamsini za ngeli ya M-Wa/A-Wa na baadaye uzitumie kuandika sentensi sahili ishirini (Write 50 nouns of M-Wa/A-Wa and then use them in constructing twenty sentences [the 50 nouns exclude the ones that were given to you by the teacher])
2. Andika mahali muhimu yote yanayopatikana katika jamii yako na pia uandike faida tano za kila mahali uliyotaja katika jamii. (Write all important places found in your area and also write five importances of each place mentioned.)

MWISHO(END)

GHS

KIDATO CHA KWANZA

KISWAHIL HOLIDAY WORK (KAZI YA LIKIZO)

JAMII (COMMUNITY)

Jamii yetu huwa ikijumuisha sehemu mbakimbali ambazo zinazumuhiu
mkubwa sana katika maisha ya mwanadamu

Maswali

1) Kamilisha kwa kutia jibu sahihi

- a) Taja sehemu ambayo wanafunzi hupewa elimu
- b) Mahali ambapo watu huenda kuabudu huitwaje?
- c) Ni mahali papi ambapo wahalifu hupelekwa ili wahukimiwe
- d) Kituo cha polisi kina manufaa gani
- e) Wagonjwa hutibiwa mahali gani?

DIRA (COMPASS DIRECTION)

Dira ni mwelekeo wa dunia ambao huwaongoza watu katika mizunguko
yao ya huku na kule. Mfano ni Kaskazini, kusini, katikati, magharibi,
na mashariki.

Maswali

2) Kwa kutumia msaada wa ramani ya Uganda na dira , taja wilaya zozote tatu
ziliko

- a) Kaskazini mwa Uganda
- b) Kusini wa Uganda
- c) Magharibi ya Uganda
- d) Mashariki mwa Uganda
- e) Katikati mwa Uganda

Sarufi (Grammar)

KITENZI (verb)

Kitenzi ni neno linalosimamia kitendo

Kitenzi halisi

Hivi ni vitenzi vinavyorejelea kitendo moja kwa moja . kwa mfano. Soma
, kula, kuja, enda

Mfano kwa sentensi
Mama atapikia wageni chakula
Mtoto anasoma kitabu

Vitenzi visaidizi.

Hivi hutangulia vitenzi halisi . kwa mfano : kuwa, ilhali, angali

Mfano kwa sentensi
Mama alikua analala asubuhi
MASWALI

3)Kwa kutumia vitenzi hivi ulivyopewa, tunga sentensi mwafaka

- a) Andika
- b) Kuwa
- c) Endesha
- d) Ngali
- e) Pika

UAFIKISHAJI (punctuation)
MASWALI

4)Taja jinsi vituo vifuatayo hutumika na utunge sentensi kuonyesha kila kituo

a) Nukta	Kiungo
b) Nuktapacha	Apostrofi
c) Mkato	Nuktatakatishi
d) Mshangao	Kinyota
e) Kiulizi	
f) Mabano	
g) Mnukuo	
h) Deshi	

5)Andika insha fupi kuhusu mahali ulikowahi kuzuru. Tumia maneno 180

HESABU(NUMBERS)
SWALI

6) Andika 0-1000 kwa lugha ya Kiswahili

7) Andika alama zifuatayo

Alama za Kiswahili -

Alama ya kuondoa

Alama ya kujumlisha

Alama ya kugawanya

Alama ya mlinganyo

Miezi ya mwaka(months)

8) Andika miezi za mwaka kwa Kiswahili

SAA (clock)

Saa ni chombo ambacho huonyesha wakati

Siku nzima inz saa ishirini na nne

Siku nzima ina saa ishirini na nne.

9) Andika maana ya msamiati ya saa ifuatayo

Dakika

Sekunde

Nusu

Robo

Kasorobo

Kamili

Alfajiri

Adhuhuri

Mchana

Jioni

Usiku

Usiku wa manane

10) Viulizi ni nini? Taja mfano ya viulizi.

11) Andika insha fupi kuhusu ratiba yako ya kila siku wakati unapoamka asubuhi hadi wakati unapoelekea kulala usiku . MANENO 180

KUWA NA LIKIZO NJEMA

KAMSSA LOWER SECONDARY LEVEL EXAMINATIONS

Lugha ya Kiswahili

SENIOR ONE

END OF YEAR 2022

Karatasi ya Kwanza

Muda:Saa moja na nusu. (1½)

Msingi wa Umilisi

MAAGIZO

- Jibu maswali yote.

SEHEMU A: INSHA

1. *Tumia maneno katika boksi kujaza mapengo ili uandike insha nzuri.*

Wanyama, nyumbani, ndama, anasema, kwa sababu, nyama, mbuzi, vifaranga, kelbu, mayai, porini.

Jina langu ni Kareem.Rafiki yangu anaitwa Kiran. Mimi na Kiran tunawaona.....wa nyumbani. Kwa mfano, tunamuona ng'ombe. Ng'ombe anamnyonyesha.....wake. Ng'ombe anamramba kwa kutumia ulimi. Kiran anampenda ng'ombe. Mimi pia nampenda ng'ombe sana. Tunampenda ng'ombeanatupatia maziwa. Pia ng'ombe anatupatia.....Mbuzi pia anatupatia.....Mimi na Kiran tunamuona kuku anatembea na.....wake.Tunampenda kuku kwa sababu yeye hutupa.....na.....Mimi napenda kula.....ya kuku.

(alama 10)

SEHEMU B: UFAHAMU

2. Soma habari uliyopewa kisha ujibu maswali yatakayofuata.

Wanyama wa nyumbani ni wale ambao wanakubali kufugwa na mwanadamu. Wanyama hao wanaofugwa wana umuhimu au faida nyingi sana katika jamii yetu. Kuna ngamia, ng'ombe, punda, farasi, mbuzi, mbwa, kondoo, paka, sungura na wengine wengi. Miongoni mwao kuna waliwao na wasioliwa ingawaje wasioliwa wana umuhimu wao pia. Mbwa ni mlinzi mzuri, farasi ni hodari kubeba mizigo na usafiri. Paka huwafukuza panya.

Wale waliwao tukianza na ng'ombe ana faida katika ukulima. Nyama ya ng'ombe ni chakula, hutupa pesa wakiuzwa, hutupa maziwa na mbolea. Ngozi za ngamia, ng'ombe, mbuzi hutumiwa kutengeneza ngoma, mishipi, mikoba, kofia, jaketi na kadhalika.

Maswali:

a. Wataje wanyama wa nyumbani watano waliwao. (alama 05)

.....
.....
.....

b. Taja wanyama watatu wa nyumbani wasioliwa. (alama 03)

.....
.....

c. Eleza faida tatu za wanyama wa nyumbani wasioliwa. (alama 03)

.....
.....
.....

d. Ni vitu gani ambavyo hutengenezwa kwa ngozi ya wanyama? (alama 05)

.....
.....
.....
.....

e. Umejifunza nini baada ya kuisoma habari hii?

(alama 04)

.....

.....

.....

SEHEMU CH: MATUMIZI YA LUGHA.

3. Tazama michoro uliopewa kisha uandike majina ya matunda hayo katika lugha ya Kiswahili.

a.

.....

b.

.....

c.

d.

.....

e.

.....

(alama 05)

4. Eleza faida za matunda ulizotaja hapo juu.

- i.
- ii.
- iii.
- iv.

5. Tunga sentensi moja kwa kila nomino uliopewa hapo chini.

- i. Kisu.....
- ii. Kiberiti.....
- iii. Chakula.....
- iv. Kitabu.....
- v. Kikombe.....

(alama 05)

MWISHO